

Pracovněprávní aktuality

(sledované období: 9. 10. 2014 – 5. 11. 2014)

JUDr. Nataša Randlová/Mgr. Barbora Kudrhalt Suchá
Advokátní kancelář Randl Partners, www.randls.com, člen Ius Laboris
Právnícká firma roku 2012 v kategorii Pracovní právo

Vyhlášené předpisy

Zákon o státní službě

Vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem **234/2014 Sb.** dne 6. 11. 2014

Účinnost: **1. 1. 2015 s výjimkami**

Nález Ústavního soudu ze dne 9. září 2014 sp. zn. Pl. ÚS 52/13 ve věci návrhu na vyslovení protiústavnosti části ustanovení § 140 odst. 4 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 367/2011 Sb. a zákona č. 1/2012 Sb.

Vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem **219/2014 Sb.** dne 20. 10. 2014

Účinnost: **20. 10. 2014**

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem **224/2014 Sb.** dne 23. 10. 2014

Účinnost: **1. 11. 2014**

V souvislosti s přijetím nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě vydalo MPSV dne 15. října 2014 tiskovou zprávu, informující o jeho dopadech. Dle této zprávy se platové tarify zaměstnanců veřejných služeb a správy zvýší o 3,5 procenta, v průměru o cca 650 Kč, a to již od 1. listopadu 2014 (s výjimkou lékařů a dalších zaměstnanců ve zdravotnictví, jejichž platy nejsou financovány přímo ze státního rozpočtu – těm by se měly zvýšit až od ledna 2015). Důvodem navýšení je dlouhodobý pokles reálných platů v důsledku inflace, když platové tarify nebyly zvyšovány posledních 5 let.

Vyhláška, kterou se mění vyhláška

č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

Vyhlášena ve Sbírce zákonů pod číslem **221/2014 Sb.** dne 21. 10. 2014

Účinnost: **1. 11. 2014**

Novela vyhlášky o požární prevenci navazuje na novelu zákona o požární ochraně, provedenou v souvislosti s přijetím kontrolního řádu. Kromě úprav za účelem sladění vyhlášky s účinným zněním zákona má novela i zpřesnit některé části vyhlášky, objasnit problematické pojmy a zohlednit aktuální technické možnosti požárně bezpečnostních zařízení.

Positivní změny mají nastat v začleňování činností podle míry požárního nebezpečí, které má zásadní dopad na rozsah povinností provozovatele takové činnosti (typicky zaměstnavatele). Pro účely tohoto začleňování má vyhláška nově definovat pojmy „stavba pro shromažďování většího počtu osob“, „stavba pro obchod“, „stavba pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace“ a „stavba ubytovacího zařízení“. Dosud se používají definice těchto termínů ze stavebního práva, což však po přijetí nového stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů vedlo k nedůvodnému zpřísnění v oblasti požární ochrany. Novela má situaci navrátit do původního stavu. Např. všechny prodejny spadají nyní automaticky do druhé kategorie, tj. mezi činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím; po novele budou do druhé kategorie spadat až činnosti ve stavbách s celkovou prodejní plochou větší než 2 000 m².

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhláší pro účely nemocenského pojištění výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu platných v roce 2015

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem **214/2014 Sb.** dne 10. 10. 2014

Účinnost: **10. 10. 2014**

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanovilo ve svém sdělení nové výše redukčních hranic, které se v roce 2015 uplatní pro výpočet dávek nemocenského pojištění a také se použijí pro stanovení redukčních hranic pro úpravu náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti zaměstnanců. Redukční hranice se na základě sdělení zvýší takto: první redukční hranice z 865 Kč na 888 Kč, druhá redukční hranice z 1 298 Kč na 1 331 Kč a třetí z 2 595 Kč na 2 662 Kč.

Opatření se také odrazí v administrativních nárocích na zaměstnavatele, kteří si budou muset dle nové výše redukčních hranic upravit systémy počítání náhrady mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti svých zaměstnanců (pokud tato změna neproběhne v jejich mzdových systémech automaticky), popřípadě vyšší náhrady mzdy přiznané vnitřními předpisy.

Redukční hranice pro výpočet náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti z průměrného hodinového výdělku zaměstnance budou v roce 2015 následující:

1. 155,40 Kč,
2. 232,93 Kč a
3. 465,85 Kč.

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

Sněmovní tisk: 82

Stav projednávání: schváleno

Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Návrh zákona o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o státní službě

Sněmovní tisk: 242

Stav projednávání: prezident

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2015

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (soukromé spisovny)

Sněmovní tisk: 149

Stav projednávání: prezident

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (zrušení zpojistnění odstupného)

Sněmovní tisk: 252

Stav projednávání: prezident

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2015

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (porodné)

Sněmovní tisk: 255

Stav projednávání: prezident

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2015

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 270

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 271

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě

Sněmovní tisk: 275

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (technická novela)

Sněmovní tisk: 296

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2015

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2015

Návrh vyhlášky o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Návrh vyhlášky o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, a o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích)

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: MPSV

Předpokládaná účinnost: 1. dnem kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Nové projednávané předpisy

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: připomínkové řízení

Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2015

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo novelu zákona o zajištění dalších podmínek BOZP, která má za cíl uvedení tohoto zákona do souladu s požadavky a poznatky praxe, které vyplynuly z jeho aplikace. Změny se mají dotknout zejména pravidel přípravy a realizace staveb na staveništích s ohledem na dodržování BOZP, která mají být upřesněna a doplněna tak, aby bylo účinněji předcházeno pracovním úrazům. V této souvislosti mají být rovněž zvýšeny požadavky na vzdělání a odbornou praxi fyzických osob, které se hlásí ke zkoušce z odborné způsobilosti koordinátora BOZP na staveništi.

Pokud jde o zaměstnavatele mimo staveniště, návrh přináší nový demonstrativní výčet povinností zaměstnavatele

le v prevenci rizik, který má konkretizovat povinnosti obecně stanovené v oblasti BOZP zákoníkem práce:

- povinnost zajistit účast odborně způsobilé fyzické osoby při pravidelném hodnocení stavu a úrovně BOZP,
- povinnost zajistit odborně nezávislý výkon práce zaměstnance jako odborně způsobilé fyzické osoby zajišťující pro zaměstnavatele úkoly v prevenci rizik (dle důvodové zprávy tedy „zařadit zaměstnance s odbornou způsobilostí k zajišťování úkolů v prevenci rizik, kterému je uložen výkon této činnosti pro zaměstnavatele, vhodně do organizační struktury k zajištění jeho nezávislosti“),
- zajistit součinnost v oblasti BOZP a PO odborně způsobilé fyzické osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik s ostatními zaměstnanci zaměstnavatele, zejména se zástupci odborové organizace, s radou zaměstnanců, se zástupci pro oblast BOZP a s odborně způsobilou fyzickou osobou k zajišťování úkolů v prevenci rizik jiného zaměstnavatele, jehož zaměstnanci plní své úkoly na pracovišti zaměstnavatele.

Tyto povinnosti zaměstnavatel bude zajišťovat buď sám, pokud je osobou odborně způsobilou v prevenci rizik, nebo mnohem častěji prostřednictvím odborně způsobilých osob v prevenci rizik.

Novelizován má být dále i zákon o inspekci práce, a to zejména doplněním nových skutkových podstat deliktů zadavatelů staveb či odborně způsobilých osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik. Také se navrhuje doplnit skutkovou podstatu týkající se potenciálně všech zaměstnavatelů, a to nedostatečné zajišťování a provádění úkolů v hodnocení a prevenci rizik a možného ohrožení života nebo zdraví zaměstnanců, se sankcí až 300 000 Kč.

Návrh zákona o službě vojáků v záloze

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení

Návrh zákona o službě vojáků v záloze připravilo Ministerstvo obrany za účelem dořešení důsledků zrušení povinné vojenské služby a profesionalizace armády a s ohledem na zajištění obranyschopnosti ČR i při stále se snižujícím rozpočtu ozbrojených sil.

Cílem návrhu je hlavně umožnit zvýšení participace občanů ČR na obraně vlasti prostřednictvím účasti v aktivní záloze. Zájem o tuto možnost má být zajištěn zvýšením finanční motivace pro službu v aktivní záloze, včetně finanční podpory zaměstnavatelů vojáků v aktivní záloze, která nyní neexistuje. Na základě zákona by byly zaměstnavatelům vojáků v aktivní záloze vypláceny dva typy podpory:

- v případě plánovaného pravidelného vojenského cvičení nebo služby v operačním nasazení ve výši dvou třetin aktuální průměrné hrubé mzdy v národním hospodářství (nyní 833 Kč za den),
- v případě neplánovaného vojenského cvičení nebo povolání do služby v operačním nasazení ve výši průměrné mzdy.

Žádost o poskytnutí finanční podpory má zaměstnavatel podávat vojenskému správnímu úřadu.

Vojáci v aktivní záloze budou povinni sdělit služebnímu orgánu údaje o svém zaměstnavateli a na základě toho vojenské správní úřady informují vždy do 30. listopadu zaměstnavatele vojáka o plánovaných vojenských cvičeních a operačních nasazeních v následujícím roce. Zaměstnavatel tak bude moci naplánovat práci vojáka a případně za něj včas najít dočasnou náhradu. Neplánovaný výkon vojenské činné služby pak má být zcela výjimečný, odvíjející se pouze od vzniku přírodních nebo průmyslových katastrof.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 2. kalendářního měsíce následujícího po vyhlášení, s výjimkami

Návrh vyhlášky o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2015

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2015

Na základě zmocnění v § 189 odst. 4 zákoníku práce připravilo Ministerstvo financí návrh vyhlášky stanovící sazby zahraničního stravného v cizí měně pro jednotlivé země v roce 2015, která by měla rovněž zrušit aktuální vyhlášku číslo 354/2013 Sb.

Ministerstvo zahraničních věcí sice navrhlo zvýšení sazby zahraničního stravného pro 13 států, Ministerstvo financí se však přiklonilo k tomu, že reálné zvyšování nákladů v jednotlivých zemích nebylo tak významné a navíc jsou potřeba úspory. Do připomínkového řízení proto rozeslalo návrh vyhlášky, která výši zahraničního stravného nemění. I v roce 2015 by se proto měly v plném rozsahu uplatnit sazby používané v letošním roce.

Návrh vyhlášky o stanovení odůvodněných nákladů a maximální výše úhrady nákladů služeb poskytovaných držitelem dokladů pro účely důchodového pojištění

Stav projednávání: připomínkové řízení

Předpokládaná účinnost: dnem účinnosti sněmovního tisku 149

Návrh novely zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení projednáváný pod č. sněmovního tisku 149 řeší problematiku odborné správy dokumentů nezbytných pro provádění důchodového pojištění, které se nacházejí nejen v soukromých spisovnách, ale i u ostatních držitelů dokladů, například u zaměstnavatelů či osob uschovávajících dokumenty po zániku zaměstnavatele bez právního nástupce. MPSV nyní rozeslalo do připomínkového řízení vyhlášku, která má upravit praktické aspekty provádění této novely.

Vyhláška určí zejména, co se rozumí odůvodněnými náklady držitele dokladů spojenými s plněním povinností spisovny – např. vyhledání dokladu zaměstnavatele uloženého u držitele dokladů, pořízení výpisu, opisu nebo

kopie dokladu či poštovné – a jaká je maximální výše úhrady těchto nákladů. Dále pak stanoví maximální výši úhrady za uložení dokladů zaměstnavatele v listinné podobě,

a to do 210 Kč za jeden i započatý běžný metr dokladů za rok, a za uložení dokladů zaměstnavatele v digitální podobě do 210 Kč za jeden i započatý GB kapacity za rok.

MPSV

Vláda schválila Strategii politiky zaměstnanosti

V tiskové zprávě ze dne 15. října 2014 MPSV informovalo o tom, že vláda projednala klíčový dokument resortu práce a sociálních věcí – *Strategii politiky zaměstnanosti do roku 2020*. Smyslem strategie je přispět k naplnění národních cílů, které si ČR stanovila v návaznosti na Strategii Evropa 2020.

Strategie obsahuje čtyři základní priority:

- podpora přístupu k zaměstnání, zejména pro skupiny ohrožené na trhu práce,
- podpora rovnosti žen a mužů na trhu práce (je nutné zvýšení souladu rodinného a pracovního života a boj s diskriminací žen na trhu práce),
- podpora přizpůsobení podniků a zaměstnanců změnám a potřebám trhu práce (je třeba zvýšit profesní mobilitu pracovní síly a její vzdělanostní strukturu),
- rozvoj veřejných služeb zaměstnanosti (nezbytné je personální posilování Úřadu práce ČR, a to nejenom kvantitativní, ale rovněž kvalitativní).

Vláda schválila základní parametry kurzarbeitu

Na svém jednání dne 3. listopadu 2014 vláda schválila dokument *Situační zpráva k příspěvku v době částečné*

nezaměstnanosti, tzv. kurzarbeit, tedy finanční podporu společnostem v obtížných situacích tak, aby byla udržena pracovní místa zaměstnanců. Na základě zprávy by měla být připravena novela zákona o zaměstnanosti, která by v ideálním případě měla kurzarbeit se schválenými parametry umožnit již na jaře 2015.

Koncepce kurzarbeitu má být taková, že zaměstnanci společností, které pro ně kvůli hospodářské krizi či přírodní katastrofě nebudou mít práci po stanovenou týdenní pracovní dobu, ale jen na 3 až 4 dny v týdnu, by mohli po dobu výpadku dostávat náhradu mzdy ve výši 70 % průměrného výdělku (50 % uhradí zaměstnavatel a 20 % přispěje státní rozpočet). Oproti současnému stavu, kdy v případě uplatnění tzv. částečné nezaměstnanosti zaměstnancům náleží minimálně 60 % průměrného výdělku, by byla finanční účast zaměstnavatele o 10 procentních bodů nižší.

V případě, že vláda vydá nařízení o situaci, která kurzarbeit vyžaduje, budou zaměstnavatelé moci podávat žádosti o příspěvek Úřadu práce ČR, který je k posouzení postoupí přímo vládě. Státní příspěvek má být společně vyplácen nejdéle po dobu půl roku, při opakované žádosti pak maximálně jeden rok. Výše příspěvku by neměla překročit 10 či 15 % průměrné mzdy.

Mezinárodní smlouvy

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení (Praha, 8. prosince 2011)

Vyhlášeno ve Sbírce mezinárodních smluv pod číslem **57/2014 Sb.** dne 20. 10. 2014

Účinnost: **1. 11. 2014**

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Ujednání mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Ministerstvem práce a sociální ochrany Ruské federace k provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou

federací o sociálním zabezpečení ze dne 8. prosince 2011 (Moskva, 8. srpna 2014)

Vyhlášeno ve Sbírce mezinárodních smluv pod číslem **58/2014 Sb.** dne 20. 10. 2014

Účinnost: **1. 11. 2014**

Doplňková smlouva pozměňující smlouvu o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými

Sněmovní tisk: 136

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Senát – souhlas s ratifikací

